

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - prosinec 2022

Krásné Vánoce a šťastný nový rok

Milí čtenáři, přinášíme vám další zprávy ze života na naší škole. V tomto čísle se dočtete o akcích a soutěžích, které proběhly koncem měsíce října a v průběhu listopadu, přinášíme vám i informace o tom, co nového se u nás děje a jak se nám daří.

Těšíme se na atmosféru Adventu, která se pomalu vkrádá i k nám do školy.

Přejeme vám všem krásný adventní čas a příjemné prožití vánočních svátků.

Vaše redakce

Přírodovědný klokan

V říjnu se uskutečnil 17. ročník soutěže Přírodovědný Klokan. Žáci základních škol a nižších gymnázií jsou zařazeni v kategorii Kadet. Soutěž se na naší škole zúčastnili všichni žáci 8. a 9. tříd. V zadání na ně čekalo celkem 24 úloh tří stupňů obtížnosti z biologie, fyziky, chemie, matematiky a zeměpisu.

Cílem soutěže, kterou pořádá Přírodovědecká fakulta UP ve spolupráci s Pedagogickou fakultou UP v Olomouci, je vzbudit zájem žáků o technické a přírodovědné obory.

Nejlepší řešitelé školního kola:

1. Lukáš Nakládal (9. A)	71 bodů
2. Vilém Kolář (9. B)	57 bodů
3. Daniel Drápal (9. B) a Aleš Piterka (9. A)	56 bodů

Úspěšným řešitelům blahopřejeme a těšíme se na shledání při dalších soutěžích.

Hudební pořad skupiny Marbo

V pondělí 31. října se během dopoledne uskutečnily dva **výchovně vzdělávací koncerty**. V tělocvičně naší školy jsme přivítali skupinu MARBO. Letos k nám přijela s výchovným koncertem pod názvem „**Písničky a jejich úkoly**“. Žákům prvního stupně přiblížili Marcela a Bohdan Vrtalovi význam písniček, to, jaké úkoly a povinnosti písničky mají. Například ukolébavka, ta má za úkol uspat děťátko. Nebo svatební pochod, ten zase musí navodit slavnostní atmosféru. A rokenrol, ten nás pro změnu zve k tanci.

Na nás, žáky druhého stupně, čekalo téma „**Hity filmové hudby**“, povídání o kinematografii, o vzniku prvních filmů, prvních filmových skladeb, jak se to vlastně všechno vyvíjelo. Snažili jsme se najít odpovědi na otázky ze světa hudby a filmu, poznávali jsme písničky z filmů, např. z filmů Titanic a Růžový panter, z českých filmů Bobule či Což takhle dát si špenát?, z amerického Shreka či Pirátů z Karibiku, z filmu o Vinnetuovi. Občas jsme se přidali a zapívali si.

Tyto pořady doplnily výuku hudební výchovy. Veselé zpívání a radost z hudby, to je to, co si většina z nás z hodinového koncertu odnesla. Některé z nás to ale bohužel

nebavilo. Hudba byla dost hlasitá, seděli jsme nedaleko reproduktorů. Pátákům připadaly písničky v rámci jejich programu dětinské a uvítali by už program pro starší.

Nikol Kalábová, Kristýna Melničuková

Lampiónový průvod

V úterý 25. října jsme si mohli opět užít lampiónový průvod u nás ve Velkém Týnci. Probíhá vždy v rámci oslav výročí vzniku Československa. Letos je to již 104. výročí.

Společně jsme se sešli v společenském domu a vyrazili na místní vrch Hradisko. Po cestě menší děti sbíraly broučky. Malé upoutal stánek s blížáčky, svítilnicí tyčinkami, čelenkami, světélky. Pro všechny bylo připraveno občerstvení, pro děti špekáček s chlebem a fruko, pro dospělé klobása, jitrnice, ke všemu byl chléb. Všechny nás zahřál lahodný čaj. Počasí nám přálo. Oslavy zakončil nádherný ohňostroj.

A co vy? Připomínáte si s dětmi nějakým způsobem vznik Československa? Přinášíme pár tipů na čtení.

Natálie Prečanová

Okresní kolo turnaje ve stolním tenisu

V úterý 1. listopadu se na naší škole konal okresní přebor družstev základních škol a víceletých gymnázií okresu Olomouc ve stolním tenisu. Celkem hrálo patnáct družstev, téměř šedesát hráčů a hráček. Turnaje se zúčastnilo devět chlapeckých a šest dívčích týmů.

STARŠÍ ŽÁCI (8. - 9. tř.) = kategorie H-IV.:

1. FZŠ Dr. Milady Horákové Olomouc
2. ZŠ Náklo
3. ZŠ Olomouc Demlova)
4. ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec
5. Gymnázium Olomouc - Hejčín
6. ZŠ Aloise Štěpánka Dolany
7. FZŠ Tereřovo náměstí Olomouc
8. ZŠ Moravský Beroun
9. ZŠ Tršice

STARŠÍ ŽÁKYNĚ (8. - 9. tř.) = kategorie D-IV.:

1. ZŠ Moravský Beroun
2. Gymnázium Olomouc - Hejčín
3. ZŠ Aloise Štěpánka Dolany
4. ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec
5. FZŠ Tereřovo náměstí Olomouc
6. ZŠ Tršice

Do krajského finále do Přerova postupují - v kategorii starších žáků *FZŠ Dr. Milady Horákové Olomouc*, v kategorii starších žákyň *ZŠ Moravský Beroun*.

Naše děvčata *Barbora Králová* a *Anežka Skopalíková* se umístily těsně pod stupni vítězů a odnáší si z turnaje čtvrté místo. Při neuvěřitelně napínavém „rozstřelu“ s týmem z Dolan jim chybělo trochu štěstíčka. Také chlapci z osmých a devátých tříd *Vojtěch Thun*, *Lukáš Židák*, *Adam Pavelka* a *Michal Krumpolz* vybojovali pěkné čtvrté místo.

Gratulujeme všem účastníkům ke krásnému a velmi obětavému výkonu a děkujeme za výbornou reprezentaci naší školy.

Právní minimum a mravnostní právo

V měsíci listopadu na naší škole proběhly přednášky primární prevence. Žáci osmých a devátých tříd se zúčastnili besedy s názvem „Právní minimum“ a „Mravnostní právo“ s paní Ivanou Kafkovou, Dr. h. c.

Paní Kafková seznámila žáky se svou prací (u Policie ČR působí již dvacet let), pověděla jim o právech, ale i povinnostech, které žáci mají. Kromě problematiky drog, alkoholu a gamblerství prošli i tématy jako např. základy práva a jejich aplikace v praxi (všeobecné právo, násilné trestné činy, domácí násilí a násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci); sociálně-patologické jednání ve školním kolektivu (šikana, kyberšikana, agresivita, záškoláctví); základy sebeobrany - aplikace a užití v praxi, nutná obrana, krajní nouze, jednání v krizových situacích aj.; sexuální a mravnostní trestné činy s odkazem na trestně právní odpovědnost nezletilých a mladistvých.

Přednášky byly hodnoceny velmi kladně. Žákům se líbily a dokonce se někteří velmi aktivně zapojovali i do diskuse.

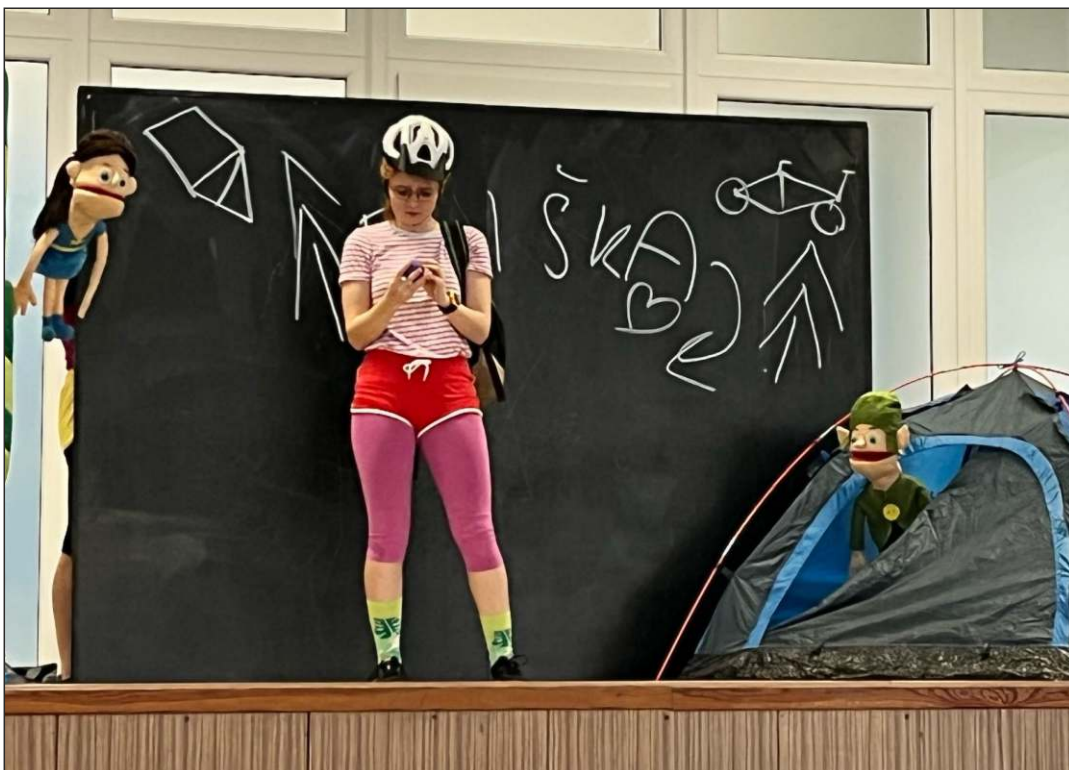
Letem školním světem připravuje Základní škola Milady Petřkové Velký Týnec. Redakce a jazyková úprava Lenka Mužíková. Použité fotografie pocházejí z archivu ZŠ Milady Petřkové. Vychází jako příloha Týneckých listů.

DIVADLO TRAMTARIE

Za dětmi z 1. - 3. třídy přijeli v listopadu umělci z divadla Tramtarie s pohádkou Eminka a Emoušek.

Určitě to také znáte. Někdy se všechno daří tak, že bychom samým štěstím nejráději vyskočili až do stropu. A jindy nás zase potkají věci, které nás pěkně potrápí. Stejně tak to měla malá Eliška, která se s pomocí kouzelných skřítků Eminky a Emouška učila poznávat pocity - radost, smutek, nechuť, strach, pocit překvapení. Učila se jim naslouchat, chápat je, vypořádat se s nimi a hlavně se jich nebát... Cílem inscenace bylo pomoci najít porozumění v těch veselých, ale i neveselých životních situacích, zjistit, jaké emoce člověka dennodenně doprovází a že se s nimi potýká každý z nás. Představení se dětem moc líbilo.

Mgr. Zlata Hlaváčová, učitelka

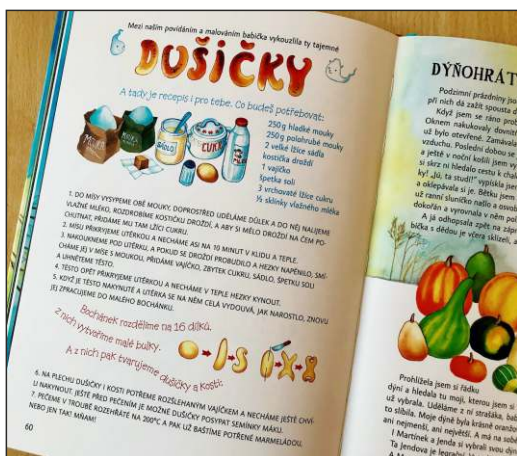
Halloween - Dušičky - Dia de Muertos

Přelom října a listopadu je spojován se vzpomínkou na zemřelé. U nás ve škole je velmi oblíbená Halloweenská soutěž. Halloween se však slaví hlavně v Americe a Anglii. U nás tento svátek známe jako Památku zesnulých, lidově Dušičky.

V dnešní době v tento den lidé chodí na hřbitovy, zapalují svíčky a zdobí hroby věnci a květinami. Jednou z dřívějších tradic bylo plnění lampy máslem, kterým si duše ze záhrobí mohly pomazat své rány. Dokonce se konaly i průvody v maskách a peklo se dušičkové pečivo. Tyto tradice se však už nedodrží, a tak bývají Dušičky na rozdíl od Halloweenu a Día de Muertos spíše smutné. Typickým znakem Halloweenu jsou vydlabané dýně. Domy se zdobí strašidelnými dekoracemi. V Americe si děti oblékají kostýmy a chodí na koledu. Dučařské převleky a vydlabané obličejy dýní měly odhánět zlé duchy.

A jak to bylo na naší škole?

Devětácti četli Nerudovy povídky s dušičkovou tematikou, povíдали si o tradicích, které jsou spojené s památkou zesnulých, vzpomínali na své předky, povíдали si o rodině, o smrti, o účtu a lásce k životu a ke stáří, o vědomí vlastních kořenů. A zkusili i dětskou knížku Oříškový podzim od Andrey Popprové. K Dušičkám v ní najdete několik stránek a navíc prima recept na dušičkové pečivo.

O magickém čase, kdy se svět živých prolíná se světem zemřelých, se dozvíte z cyklu České televize Naše tradice, k tématu můžete také zhlédnout animovaný film Coco (z mexického prostředí), animovaný film podle knihy Usnula jsem (také motivován mexickým svátkem Día de los Muertos) a úplně nově animovaný film natočený podle stejnojmenné knihy Myši patří do nebe.

Ve výtvarné výchově si děti s paní učitelkou Gabrielou Navrátilovou trochu popovídali o mexickém svátku **Día de los Muertos** (Den mrtvých) a zkusili si nakreslit „la calaveru catrinu“ (elegantní lebku).

A v rámci hodin anglického jazyka proběhla na naší škole tradiční soutěž na téma **Halloween**. Takto soutěžili děti od třetí do deváté třídy o nej výkres či nej výrobek. No uznejte sami, je těžké vybrat ten nej...

Výsledky halloweenské soutěže:

- V kategorii výkres: 1. místo č. 22 (39 hlasů)
- 2. místo č. 8 a č. 31 (32 hlasů)
- 3. místo č. 70 (29 hlasů)

- V kategorii výrobek: 1. místo č. 3 (60 hlasů)
- 2. místo č. 35 (49 hlasů)
- 3. místo č. 61 (25 hlasů)

Společným rysem Halloweenu a Dušiček je oheň, což je symbol světla pro zesnulé, aby nezbloudili ze své cesty. Mexickým svátkem mrtvých je Día de Muertos. Symbolem je smrtka Catrina. Mexičané věří, že 1. listopadu se na svět vrací duše dětí a 2. listopadu duše dospělých. Přípravují pro ně bohaté pohoštění. Zdobí hroby a na hřbitovech tráví skoro celou noc. Udělají si tam „piknik živých s mrtvými“, jedí, pijí a zpívají na počest nebožtíků. Trvá to i několik dní a tento svátek je jedním z nejzajímavějších ve světě.

A takto řádily děti v hodinách angličtiny, kde se převlékaly do strašidelných kostýmů, plnily různé úkoly, povídaly si o tradicích, zpívaly písničky.

Adriana Hlaváčová

Ze života čtvrtáků

Když podzim odchází a advent přichází

Žáci 4. A třídy ani s odcházejícím podzimem nezaháleli. Během listopadu zvládli kromě učení také vyrobit spoustu věcí a užít si hodně zábavy. Například hned první listopadový den přišli skoro všichni žáci v halloweenových kostýmech, ve kterých se celý den učili a vzpomínali na své předky a povídali si o svátku Dušiček. Také se proměnili v umělce a po vzoru kubistických malířů kreslili kubistické stromy v barvách podzimu. Své dovednosti jsme obohatili o výrobu náramků ze skleněných korálků. Ale neděste se, na učení jsme nezapomněli!

Antonín Zatloukal, 4. A

Tak a už je to tady! Vánoce jsou za dveřmi a za pár dní začne Advent. To znamená hodně světýlek a dobré nálad. Na druhou stranu je také konec listopadu a já bych se s vámi ráda podělila o to, co jsme tento měsíc v naší

třídě zažili. Bylo to vyčerpávající. Halloween, upíři, listy z papíru, kubistické stromy, svatomartinská husa, korálkování, no prostě hrůza! K tomu všemu jsme se podíleli na výrobě vánočních ozdob z přírodnin, vlny a dalších netradičních materiálů na vánoční stromeček. Divíte se, proč tak brzy? No přece na adventní výstavu ve společenském domě, protože Advent je za dveřmi. A já už se díky adventní atmosféře ve škole těším na Vánoce!

Barbora Hadačová, 4. A

Ráda bych vám popsala, jak probíhal čas před nastávajícím obdobím adventu ve 4. A. Naše paní učitelka se zřejmě „pomínula“. Kromě učení nám naplánovala hromadu výtvarných a pracovních aktivit. Na druhou stranu se není čemu divit, je přece krátce před obdobím Vánoc. Toto období pro nás bylo po pracovní stránce hodně náročné, ale zvládli jsme nakreslit kubistické stromy, vyrobit svatomartinskou husu a připravit mnoho výrobků, vánočních ozdob. Teď už nezbývá, než se těšit na prosinec.

Tina Talová, 4. A

Když nastává adventní čas, čeká nás spousta práce. V naší třídě to začalo oslavou svátku mrtvých duší, tak zvaným Halloweenem a Dušičkami. Většina dětí ze třídy přišla do školy v masce. Já jsem žádnou neměl, přesto jsem si tento den užil. Stejně jako ostatní spolužáci jsem zvládl nakreslit podzimní strom podle malířů kubistického směru. Největší radost mám ze skleněného náramku, který jsem sám vyrobil. Už se těším, až ho daruji!

Václav Žádník, 4. A

Těšíme se na novou třídu!

Třída 4. B se renovuje. Její žáci se těší na novou třídu. Budou ji mít novou úplně celou. Nejen nové lavice, židle, tabuli, ale pracuje se na nové podlaze, stěnách i osvětlení. Třída se mění před očima a už si obléká nový kabátek. Páni elektrikáři se postarali o nové rozvody, natáhli se nové omítky, páni malíři ji vymalovali krásně na bílo, tento týden došlo na vylití nové podlahy. Čtvrtáci zatím tráví čas v náhradní třídě, v dílnách, které jim upravil pan školník tak, aby jim při vyučování nic nechybělo. Přesto se už nemůžou dočkat, až zasednou do lavic ve své třídě, moc se na ni těší!

Antonín Maška

SCHOLARIS 2022

Ve středu 23. listopadu se naši devátáci zúčastnili burzy středních škol Olomouckého kraje – Scholaris 2022. Zástupci jednotlivých škol velmi podrobně přibližovali budoucím adeptům studia přednosti jednotlivých oborů a ochotně seznamovali s možnostmi uplatnění na trhu práce.

Spousta středních škol využila k prezentaci své studenty. Ti zbavili ostychu naše žáky, kteří velmi čile konverzovali se svými vrstevníky o počtech hodin jednotlivých předmětů, o možnostech jazykového a sportovního vyžití, ba dokonce i o tom, jak moc přísní jsou vyučující. Dívky mohly obdivovat kadeřnický um studentek z blízkého Velkého. Další nespornou zajímavostí se stala prezentace tovačovských řezbářů, kterým pod rukama rostla opravdová díla umělecká.

Doufám, že tento den našim žákům pomohl získat základní přehled o možnostech středoškolského studia a držím všem palce, ať všichni proplují úskalími přijímacího řízení úspěšně.

Milá překvapení ze školních lavic

Advent a Vánoce bývají časem milých překvapení. Ráda bych se s vámi o pěkná překvapení ze školních lavic podělila. Jedná se o obrázky, kterými žáci vyzdobili své samostatné práce, chcete-li písemky z fyziky a chemie. S dovolením autorů je publikuji. Kéž na vašich tvářích vykouzlí úsměv a v duších radost jako u mě. Přeji vám i našim žákům krásné Vánoce a v roce 2023 hodně zdraví a radosti.

Autoři:

Traktor: David Gowin 8. B

Planety: Monika Sládková 8. B

Básnička: Adam Klásek 8. B

Mgr. Hana Dočkalová, učitelka

Chemie

Chemie je dobrá věda,
každý ji venku hledá.

Látku domů přineseme

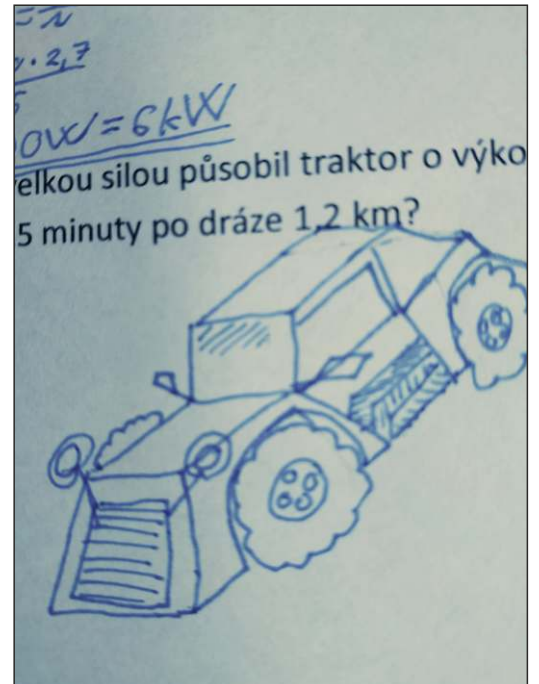
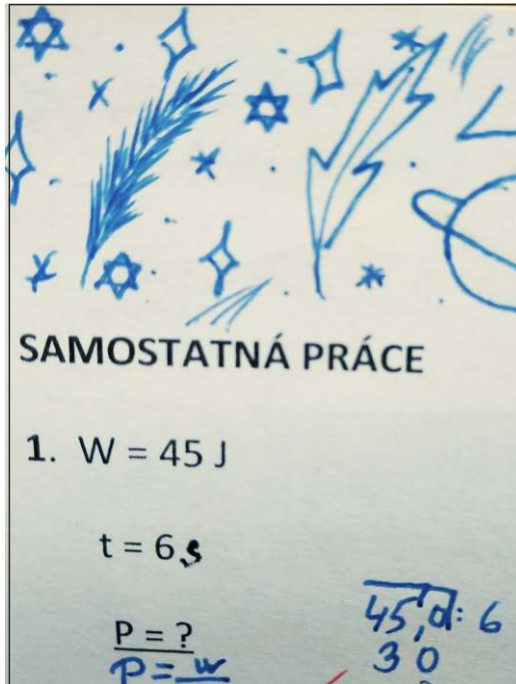
a potom ji zas odneseme.

Doma dělám pěnu,

už z toho dělám vědu.

Chemie je bezva předmět,

šup, ať jsi tam v děvět.

Devátáci ve světě poezie

Haiku

Výstavka z přírodnin, barevné fixy, kartičky se slovy a slovními spojeními s tematikou podzimu, chutě a vůně, naše pocity a nálady, to je další z literárněslohových hodin. S devátáky jsme se příjemně naladili a přemýšleli, co se nám vybaví, když se řekne podzim, jak nám je, co všechno nám podzim přináší.

Své dojmy a myšlenky si zapisujeme. Vytváříme ve dvojicích sousoší/obraz, který se snaží vystihnout jedinečnost určitého okamžiku, podzimního motivu, pocitu, vztahu... Ve skupinách pak společně o všem diskutujeme, pročítáme texty Ireny Mondeckové ze sbírky Haiku a hříčky. Povídáme si, o čem texty jsou, zda jsou epické či lyrické, zda mají v sobě nějakou pravidelnost, pracujeme s veršem, slabikami, vyvozujeme „pravidla“ **HAIKU**. Pak se každý snaží získané poznatky a informace aplikovat do vlastní tvorby a vytvořit svou haiku.

Haiku je japonská krátká báseň o sedmnácti slabikách, je tvořena trojverším s počtem slabik 5-7-5, objevuje se většinou přírodní motiv (oblaka, slunce, déšť, mlha...) a rozměr přítomnosti. Haiku mívá více významů. Podněcuje obrazotvornost a zdánlivě obyčejnosti dostávají nové rozměry.

Ukázka haiku žáků 9. A

barevné listí
schoulený do klubička
podzim usíná

zas uvařit čaj
a společně se potkat
listí je to kraj

podzim se zjeví
všechno barvami hraje
co se to děje?

Podzim je radost,
když listí vše se barví,
krajina září.

Venku listů pád.
Já s knížkou v posteli jen
dýchám listopad!

listy padají
kaštiny se sbírají
venku se stmívá

mlhavý podzim
sklízí spadané listí
vůně zaniká
v krajině mlha
do listí vítr fouká
Dušičky jsou tu

červené koule
jídlo se přichystává
jabloň se sklízí

už padá listí
všechny stromy chrastí
je velká mlha

mlhavá rána
na větvi na půl holé
chvějící se list.

podzimní listí
Halloween se blíží, už
je svěží chladný vzduch tu

Hrnec plný poezie

Když jsem předem avizovala, že příští hodinu budeme pracovat s poezií, obličje deváťáků se protáhly. Jaký byl moment překvapení, když jsem do hodiny literatury přinesla velikánský hrnec. Co v něm je? My budeme vařit? Můžeme se podívat pod pokličku? Zvědavé otázky nebraly konce. Snažili jsme se tedy vytvořit co nejvíce otázek zjišťujících obsah hrnce. A pak jsme si odpovědi pěkně zřýmovali. Hrnec byl naplněn básněmi a básnickými sbírkami s tematikou podzimu. Po nesmělém začátku, kdy pátrali deváťáci po obsahu hrnce, následovala skupinová práce s jednotlivými texty, verši a rýmy a pod společným pseudonymem vytvářeli v týmu vlastní poezii.

Vařili jsme básně a písňové texty z tvorby Radka Malého, Václava Hraběte, Jiřího Dědečka, Mileny Lukešové, Jaroslava Seiferta, Františka Hrubína, Jana Skácela, Jaroslava Vrchlického, Antonína Sovy, Daniela Landy, Hany Zagorové...

#Deprese

EiBaSoGar

Podzim otevírá studená vrátka,
přichází potichu mezi nás zkrátka.
Proč krmítka se prázdná zdají,
ptáci v nemilost upadají.
Šedivé proudy z oblohy stékají,
tak jako slzy nám po tvářích padají.
Hlava se točí, když zavírám oči.
To spánek se pod víčka neslyšně vkrad.
Uprostřed lesa ležím já v mechu,
ve smrti hledám útěchu.
Prazvláštní chvění mě ze spánku budí
chladná zem studí.
Však cosi mě hřálo...

Podzim

Chrupkal Pavlásek

Podzim otevírá vrátka studená,
zvedáme límce kabátů,
zima nám fouká na kolena,
barví listí do odstínů,
padá listí, žluté, rudé...
Je ho plná zahrada.
Poslední z nadpozemských vandráků
v bezvětví zapadne do bodláků.

Skrytá temnota

Giuseppe de la Rosa

Venku voní čerstvě posekaná tráva,
chtělo by se mi z toho spát.
Bohužel bolí mě ta hlava,
hezké sny by se mi chtěly zdát.

Rozevře se zoraná půda,
všude zhasínají svíčky
zapálené na svátek Dušičky.
Ukrytá vystupuje zrůda.

Ticho

Aš

Žluté listy dolů padají,
nepříjemné pocity se v mé já vkrádají.
Potichu si zpívám do rytmu deště
náhodná slova o zmoklém městě.
Jdu. Nevím kam.
S každou kapkou zas znovu začínám.
Mou duší podzim jde v barvách pohaslých,
Odlesk.
Dech květů povadlých.
Dech zvadlého listí.

Psáno našeptávačem...

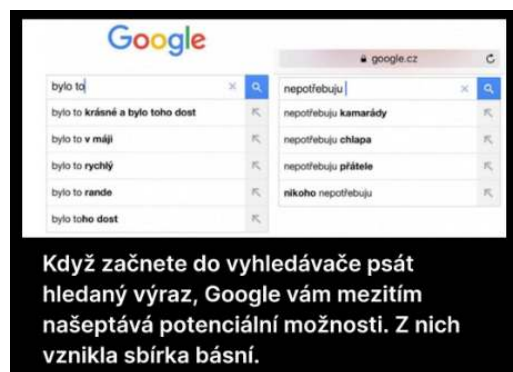
Znáte Google poezii? Jedná se o „básně“ psané našeptávačem Google. My ji vyzkoušeli s 9. třídou. V rámci Dne poezie jsme se podívali na **moderní poezii**. Ukázali jsme si vzory, vysvětlili principy a zkusili si vytvořit vlastní „google báseň“. Svě básně jsme stihli přepsat na čtvrtku a vymysleli jí název. Práce se slovy a písmenky nás bavila a užili si při psaní spoustu legrace. Básně nám teď zdobí třídní nástěnku. ...svým způsobem jsme se potkali vlastně s anaforou, patří mezi básnické prostředky a její podstata spočívá v opakování stejných slov na začátku veršů, slok, vět, odstavců... teď už to víme!

Jsem šťastnej

Jsem
Jsem v obraze
Jsem v pohodě
Jsem ve vztahu
Jsem v tom nevinně
Jsem vám k dispozici
Jsem v kapele

Proto!

Proč je moře slané?
Proč právě on?
Proč vlastně spíme?
Proč jsem v tom?
Proč jsem pořád unavená?
Proč je mi pořád zima?
Proč s tebou není psina?
Proč je drahá elektřina?
Proč je nafta dražší?
Proč to není snazší?
Proč je plameňák růžový?
Proč mi to nikdo nepoví?
Proč jsem si já nevzala Pištu Hufnágla?
Proč? 13 x proto!

Co když

Co když jsme to my
Co když se utopíme
Co když zítra nebude
CO když nezaplátím povinné ručení
Co když nepřijdu do práce
Co když je to nebe
Co když nemiluju tebe
Co když uvěříš...

Láska

Láska nebeská
Láska hory přenáší
Láska klepe na dveře
Láska a nenávisť
Láska, rozum, pomsta
Láska je jen slovo
Láska je slepá
Láska je jako VEČERNICE...